

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI
HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkereskedése.
Hová küldendő a lap szel-
lemi részét illető minden
közlemény, valamint hir-
detések s előfizetési díjak.
A Hirdetési díjak előre
fizetendők.
Megjelenik a lap minden szerdán.
Egyes lap ára 10 kr.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítanak.
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyitottéri csikkek
soranként 20 kr-ért közöl-
tetnek.

Előfizetési felhívás.

A „Csiki Lapok“ negyedik évfolyamára előfizetést nyitunk az eddigi előfizetési árak mellett:

Egész évre	8 korona (4 frt.)
Félévre	4 korona (2 frt.)
Negyedévre	2 korona (1 frt.)
Külföldre:	12 korona (6 frt.)

Ugyanezen alkalommal tisztelettel felkérjük azokat, kik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, hogy a hátrálékos összegeket kiadóhivatalunkhoz (Györgyjakab Márton könyvkereskedése) beküldeni sziveskedjenek.

A „Csiki Lapok“
szerkesztője és kiadója.

Gazdasági ismétlő iskolák.

Csik-Szereda, okt. 3.

Ismét egy új iskola beállításáról van szó, melynek működésétől az intéző körök sokat várnak és remélnének. Ugy gondolják és azt hiszik, hogy ezen új iskola, az ugynevezett gazdasági ismétlő iskola a nép boldogulásának egyik leghatalmasabb és legbiztosabb elősegítője leend.

Mindenki előtt ismeretes, hogy az 1868. évi XXXVIII. törvényezik gondoskodott arról, hogy az elemi iskolából kikertült 12 éves gyermekek 15 éves korukig szintén némi oktatásba részesüljenek, erre a célra szolgált az ugynevezett ismétlő iskola, mely mint neve is mutatja nem annyira új ismeretek közlésére, hanem inkább arra törekedett, hogy a minden napi iskolában szerzett ismeretek a rendes iskolából kikertült gyermekek elméjében feljuttassanak s szívébe és lelkébe állandóan megörökítsenek.

A törvény arról is gondoskodott, hogy ezen iskolákban a növendékek némi mezői gazdasági és kertészeti ismeretekre is tegyenek szert. Ez azonban olyan édes kevés volt, hogy számításba úgy szólva nem is jöhet s a földmivelő nép ügyén semmit sem lendített.

Sok esztendő eltelt a népoktatási törvény megalkotása után, annak egyes ágain lényeges javításokat vittek keresztül, az ismétlő iskolák ügye azonban maradt a régi-ben, sőt miután az ide vonatkozó törvény végrehajtása körül folyton mulasztások történtek, az ismétlő iskolák lassankint kimentek divatból s a törvény szavaiban csak névleg szerepeltek, de gyakorlati eredményt felmutatni egyáltalán nem tudtak.

A közoktatásügyi miniszter egyetértve a földmivelési miniszterrel, felkarolta az ismétlő iskolák ügyét s 1896. évi november hó 16-án kelt 60.764. számú magas rendelettel kiadta a gazdasági ismétlő iskolák szervezését és tantervét.

Ezen tanterv értelmében a növendékek két csoportba taníttatnak.

Az első csoportban az olyan ismétlő tanulók foglalnak helyet, kik még folyékonyan írni és olvasni nem tanultak meg. Ezek az írásban olvasásban és számolásban gyakoroltatnak, hogy azokban kellő jártasságot nyerjenek s e mellett a gazdaságtan elemeiben is oktattatnak.

A második csoportban a növendékekben a gazdálkodás iránti érzék és értelem fejlesztése mellett, a saját vidékükön ültetett földmivelési ágak szakszerű kezelésében olyformán gyakoroltatnak, hogy a gyakorlati életben az okszerű gazdálkodásra biztos alapot szerezzenek.

A tanfolyam három évre terjed olyformán, hogy a tanév 8 hónapig tart, s a tanítási órák száma a téli időszak alatt 5, a nyári időszakban legalább 2.

Az első év folyamán oktatást nyernek a növendékek a talajról s annak alkotó részéről. A fizikai tényezők befolyásáról a növényekre, az éghajlatról, a faiskoláról, a gyümölcs fák kezeléséről, a kerti munkákról és a földmivelő ház körüli teendőiről.

A második évfolyam tárgyai: a földmivelés, növénytermelés, szőlő és bortelemelés, gazdasági állattenyésztés és méhtenyésztés.

A harmadik évben végre utasításokat nyernek a gazdaságok berendezésére, gazdasági épületek és lakó házak építésére. Ugyanezen év folyamán tárgyai: a gyümölcskertészet, gyümölcsbor készítés, baromfi tenyésztés, s olyan helyeken a hol arra szükség van a selyemhernyó tenyésztéséből és az erdészetből a legfontosabb tudnivalók.

Az ismétlő iskolákat úgy a fin, mint a leány növendékek látogatni kötelesek. Az olyan községekben pedig a hol iparos tanonciskola nincs az iparos tanulókat is ezen iskolába kell beiratni.

A földmivelésügyi miniszter, hogy a gazdasági ismétlő iskolákban a tanítás a tanterv értelmében akadálytalanul történhessék 600 elemi iskolai tanító gazdasági kiképzetéséről gondoskodott.

Ha vissza gondolunk arra, hogy a régi ismétlő iskola úgy szólván semmit sem végzett s figyelemre méltatjuk a fentebb főbb vonalaiban felsorolt tantervet, mely ha feldolgoztatik a mi, tulnyomó részben földmiveléssel foglalkozó népünknek igen sok hasznos és becses ismeretet fog nyújtani, a közoktatásügyi és földmivelési miniszter urnak e téren való buzgalkodása és körültekintő gondoskodása előtt a legnagyobb tisztelettel hajlunk meg s őszinte szívvel kívánjuk, hogy az új iskola beállítása által az ohajtott és remélt siker teljes mértékben elérhessék.

Mindazonáltal kifejezést kell adnunk azon aggodalmainknak is, melyek a dolog

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Feleség.

— Irta: Almásy Gyula. —

Anna asszony végig nyújtózott a pamlagon; fáradt-álmás szemeit lehunyta. A szobában sötétség volt, félelmetes, izgató sötétség. Az egyedüllet nyomasztón nehezült az asszonyra, mintha lelkiismerete fenyegető szót volna a sötétségben, iszonytató borzalommal. Kezében görcsösen szorított egy kicsi, lelkét. Remegni kezdett. Aztán összetolult képzeletében az a szerencsétlen házasság.

Nem látta már hónapok óta férjét. Mikor utoljára beszélt vele, beesett volt annak arca, könnyesek voltak szemei. Könyörgött, rimánkodott, ne hagyja el, bocsásson meg. De ő kőszívű maradt. Nem jutott más eszébe, minthogy férje őt gyanúsította, megbántotta és végig sértette. Pedig udvarias és kiméletes volt azelőtt. Csak, mikor figyelmeztették felesége hűtlenségére, akkor lett féltékeny, mert nagyon szerette feleségét.

Akkor támadt fel az asszonyban a sértett nő gyűlölete. Őt, a ki hűséggel szerette férjét, hiszi esküszegőnek az az ember, a ki szeretett igazán, hűen.

Most már másképp fordultak a körülmények. Az urát elfeledte, titokban másnak hordja jegygyűrűjét. Nagyon hamar megjött a kiábrándulás.

Az a szomorú ember pedig bolyong egyedül a világon. Szerette még mindig feleségét. Édesgette csalagattá viszza a dacosló asszonyt.

Ő pedig csak nevette, hadd vergődjön. Összetépte, elhánnya annak keserves leveleit. Nagyon meggyűlölte azt a férfit.

Pedig már kezdte elfeledni bűnét. Sajnálta azt a beteg embert; ki megaláskodott, térdre hult a büszke nő előtt.

Hányadik levél már az, a mit ott szorongat a kezében?

Anna asszony elgondolkozott. Hátha mégis jobban szereti őt a volt férje, mint ez a másik férfi, a kinek jegygyűrűjét hordozza. Majd elmúlik az a szerelmes néhány hét, eljönnek a komor unalmas napok, mikor már mulik a szerelem és nem lesz más előtük, mint ez a kegyetlenül hosszú lét, sablonos egyformaságával.

Ha elmúlnak a mézes hetek, elmúlik a férfi udvariasága is. Durva lesz hozzá, talán meg is veri.

És ő azt nem tudná elviselni.

Eszébe jutott első férje kiméletesége, udvariasága, annak eltartott szerelme sokáig, hisz mégmost is szereti!

Itt van a levele! Bizonyosan könyörög megint, hogy bocsásson meg.

Sötét volt már.

Anna asszony lámpát gyújtott. Oda tétette a pamlaghoz. Azután feltörte a levelet. Kicsiny fakult rózsalevél hullott ki belőle a férje levelével. A rózsalevél arról a báljáról volt, mikor megkérte őt a régi ura. Édes aranyos idők!

Olvasni kezdte a levelet. Kuszált sorai összefutottak szemei előtt. Csak nehezen tudta elolvasni.

Édes kicsi feleségem!

Keservesek az én napjaim! Olyan sivár egyhangú ez az élet, hisz nincsen a ki megvigasztalna. Álomuélküli, lázas éjszakákon csurgó verejték gyöngyözik homlokamon. Virasztok hosszú éjszakákon át.

Hányszor megbántam már, hogy sértettelek, gyanúsítottalak. Szenvedek érte istentelen bűntetéssel! Megbűnhődtem már pokoli kínokkal!

Mit csinálók még egy egész életen át?

Kergetem elvesztett üdvösségemet. Rossz szellemek fognak üzni kegyetlenül az orgiákba.

Rám támadnak a lelkiismeret összes rémei s én kifáradt teattal, összetört lélekkel, kihavadt szívvel állok, magamban egyedül!

Vesztett illúziók, letört remények között borzalmasan unalmas leszek az élet.

Megérdemeltem-e?

Megátkoztak-e az Isten minden csapásával?

Beteggé tett ez a néhány hónap, sorvasztó beteggé.

Édes, kicsi feleségem, bocsásson meg! Most már oldozz fel az átok alól! Hisz még a papnak sem lehet hivatása a bűnös elkarhóztatásra; pedig te legistenibb papja vagy a világnak.

Bocsásson meg!

Könyörög a te alázatos, bűnös

férjed.

Anna asszony kiejtette kezéből a levelet. Kacagni próbált rajta, kiakarta elégiteni női hűségét. De azért mégis kihullott szeméből a könny. Főlésmélt. Kitérülte szeméből a könnyűt. Felugrott a pamlagról és rendbe hozta ruháját.

Erős férfias hang hallatszott be az előszobából. Anna asszonyon a hideg futott át. Suttogva, halkán szót a belépő szobaleányhoz:

— Nem vagyok itthon!

Nem akart most vőlegényével találkozni. Nagyon nyomasztó hatást gyakorolt férje levele, ha csakugyan meghalna férje, az ránésvé borzasztó lenne. Milyen bűnbánó a levele! Milyen csodálatos, hogy az az erős férfi, a ki valamikor oly erősen hatott rá nyers hatalmával, most megaláskodik a gyöngé nő előtt.

Szeretett volna most szemébe nézni. Megkérdezni nem hazugság-e az a mit ír? Nem akart hinni a levélnek. Milyen nagy lehet ennek az embernek szerelme?

Nagyon felizgatta az a pár sor. Feldúlt kedéllyel járt kelt a szobában.

kivételre nézve épen nem alaptalanul felmerülnek.

Első sorban alig hihetjük, hogy a tantervben felőlt rengeteg tananyag a rendelkezésre álló igazán csekély idő alatt feldolgozható legyen. Ezen azonban segíthet a tanító tapintatossága, ha a tantervből épen a vidékenként legszükségesebbeket válogatja ki, s azokat a rendelkezésre álló tanórák teljes kihasználásával a növendékekkel elsajátíttatja. Ehez azonban olyan tanítók kellenek, kik a gazdaságtani tudományok elemeivel maguk is tisztában vannak, mert csak ezek tudják kiválogatni, hogy melyek a legszükségesebbek s csak az ilyenek tudják az ismereteket átszolgáltatni, úgy, hogy fáradságukat siker koronázza.

Ilyen, a gazdasági ismeretek terén is kiképzett tanítók, azokon kívül, kik előképzettségüket a gazdasági irányú felsőnépiskolákban szereztek, legalább a mi tudásunk szerint itt vármegyénkben nem igen vannak s azt meg ismét biztos forrásból tudjuk, hogy azon 600 között, kiket a miniszter újabban kinevezett, egyetlen egy sincs csikmegyei.

A másik talán még nagyobb fontosságú dolog az, hogy a szükséges gyakorlati területről, a dologi kiadásokról s a községi iskoláknál a tanítók tiszteletdíjáról is a községnek kell gondoskodnia.

Ez, azt hiszem, hogy ezen iskolák beállítására nézve az ország egész területén igen nagy akadály, de azt biztosan tudom, hogy itt vármegyénk területén majdnem legyőzhetetlen akadályt képez. Hiszen a szegény, 70—80% pótdóval terhelt községeink közigazgatási költségeiket is alig tudják fedezni, honnan fognak ezek pénzt szerezni a gazdasági ismétlő iskolák berendezési és fentartási költségeire?

Éppen ezért bármilyen üdvösnek is tartjuk a gazdasági iskolák felállítását, addig nem tudunk jövőjünkben bízni, a míg azok beállítása és fentartása községi feladatot képez.

Az üdvös cél csak úgy lesz elérhető, ha a tanítók kiképezteséről az állam minden vármegyében egyaránt gondoskodik és ha ezen iskolák felállításával és fentartásával járó összes költségeket az állam fogja hordozni. A míg ez meg nem történik, ha felállítanak is a gazdasági ismétlő iskolák, azok csak névleg fognak szerepelni s a gyakorlati eredmény semmivel sem fogja meghaladni, azon színvonalat, melyet eddig a régi ismétlő iskolák elértek. *Bs.*

Araszt vörössé tette a láz.
Fiatall szépasszony volt még.

Odaült a tükör elé, mintha kételkedne hódító erejéről. Büvösnek találta magát. Korom fekete haját hanyagul választotta el homlokán, ragyogó világoskék szeméi ábrándosan csillogtak. Varázsoló, könyved volt a termete.

Sokáig ott maradt a tükör előtt. Legyezgette aszonyi hiúságát. Azután elvetette magát megint a pamplagon.

Nem tudta lecsillapítani lelkiismeretét. Sajnálta a beteg férfit, aki éjeket tölt át érette szomorú virrasztásban, kinlódik érte örült kétségbeesésben.

Kezdett újra szerelmes lenni a régi férjébe. Szerette volna odavetni magát karjai közé. Csókolni édes ajkát.

— Én megbocsátottam, most már bocsáss meg te is! Büvös vagyok, mert dacoltam. Büvös vagyok, mert beteggé tetted!

De tiltakozott lelkében a nő.

Hirtelen észrevette a pamlag elé hullt rózsalevelet, fel vette, ajkához vonta és csókolta mohó szenvedélyvel.

— Édes kicsiny virágom, te is az övé voltál!

Aranyos jó férjescském!

Ne haragudj a te durczás kis feleségedre! Nagyon megbántam már, hogy elhagytalak.

Bocsáss meg! Ólel a te bűnbánó feleséged!

Megcsókolta a levélkét és elküldte férjének.

Egy hét múlva pedig a következő levelet kapta Anna asszony ügyvédje.

Tisztelt Ügyvéd Ur!

Utasunk Velence felé nászutra a férjemmel, válópert kérem becsünetni.

Isten önnel!

Anna.

— **Október 6-ika.** Holnap esütörtökön újra felvirrad az a szomorú emlékü nap, a melyen a szabadságharc tizenhárom hős tábornokát a veszthelyre hurcolták. Sütét, borongó nap volt az, a levegő tele fulasztó köddel, mint a letiport nemzetnek a lelke sötét néma fájdalommal.

Senki sem hitte, hogy e hősök bitóhalállal halnak meg honszerelmökért. De az orosz hatalom szurony-erdejére támaszkodó ellenség osztrák bosszúja vérüket szomjazta és meg kellett halniok kötélen, mint a gonosztevőknek.

Régen volt ez nagyon, a föld is elvegyült azóta hamaikkal, de a magyar nemzet sohasem feledheti őket, nevék mint egy imádság zendül szívünkben, dicső emlékü mint tüzes nyelv gyújtja föl lelkünket, ha el-elborul hazánk sorsán.

Ne is feledjük őket soha és szenteljük október 6-át az ő dicsőségteljes emléköknek, mert ők értünk haltak meg, az ő Golgothájuk mindnyájunk Golgothája, feltámadásuk majdan mindnyájunk feltámadása lesz. Ünnepeleljük meg változatosan kegyelettel az aradigysznapot, okt. 6-ikát!

Gyergyó-Szárhegy a tanügyért.

Gyergyó-Szárhegy a Székelyföld azon külszegei közé tartozik, melyek a népoktatás fejlesztésére 1868. óta hazafias készséggel a legnagyobb áldozatot hozták. Szárhegy volt már az ősi időben a szellemi gyupontja Gyergyónak, a főleumi iskola tette azzá; innen áradott szét a tudomány magasabb világa; itt nyerték első oktatásukat a kik a múltban Csikvármegye vezető-férfiai valának. Veszély idején egyuttal a gyergyói székelyek menedékhelye is Szárhegy vala. Az elődök szelleme jelenleg is élénk éberségben otthonos a községben. Méltó elismerés illeti azon derék férfiakat, kiknek kezében összpontosult az újabb korszak folyása alatt a vezetés, a kormányzás. Mély hazafias gondolkodásról tesz tanubizonyítást azon jelenség, hogy ez éppén nem nagy népességű község kebelében három palotaszerű elemi iskola emelkedik, melyhez még egy negyedik terve készül. Természetesen a legimpózansabb épületnek is lelket csakis a benne működő tanítók adhatnak. A befektetett sok ezer frtot tevő áldozatok csak a népnevelés szerény munkása gyümölcsözteszetheti, aknázhatja ki. Minél kevesebb az anyagi gond a tanító vállán, annál nagyobb az oktatás fejlesztésére letett töke szellemi kamatja. E fontos igazságot Szárhegy község testesítette meg legjobban, e tekintetben magasan kiemelkedik sok száz község felett, mert tanítóit a minimális fizetésnél nagyobb évi díjszabásban részesítette már eddig is.

Most legújabbban pedig, midőn a tanítók ötöd-éves pótléka esedékessé vált — daczára, hogy a regálé állami elvonása s az arányosítás miatt eddigi szép jövedelmétől elesett — s az államhoz a tanítói 5 öd éves pótlék kiutalásáért eredmény nélkül kérelmezett, bár ez sok nehézségbe ütközött, a tanítók sorsán enyhíteni ohajtván, nemcsak az 50 frt pótlékot szavazta meg, de a derék képviselő testület ezen fölül Székely János és László Dénes régi jó tanítókat külön 50 frt évi fizetéssel jutalmazta és így a nevezett tanítók fizetése jelen tanév kezdetétől 100 frttal nagyobbodott. „Önökön” fordul meg a nemzeti munka, a kulturális haladás nagy terhe, többet érdemelnének hűséges és sorvasztó munkájuk után, fogadják ezt is elismerésül.

E szavak, e tett örökre jellemzi a derék község vezetőségét, Szárhegyet pedig mintán mutatja be az ország színe előtt. Ha a községek s a magas kormány mindenkorai tagjai ez ösvényre lépének, bizony mihamar nagyot változnék a magyar haza közművelődési arculatja.

Szívünkben üdvözöljük a szárhegyi tanítókat az anyagi haladás és méltányos elismerés alkalmából, de gratulálunk a község vezetőinek e cselekedetéhez. Sok ily községi vezetőket, sok ily községet adjon Isten a magyar hazának, akkor teljesedik Széchenyi mondása: „Magyarország nem volt hanem lesz”, mert mint a nagybafai mondá: „Magyarországot még egyszer meg kell hódítani s e nagy feladat megoldása a néptanítókra vár.

Még egy birtuk van Szárhegyről, hogy a községben a tanítók annál egységesebb uton haladassanak s a tantestület között a kötelék annál szorosabbá legyen fűzve, az oktatás javára, az iskolaszék f. évi szept. hó 27-én tartott gyűlésében László Dénes tanítót a vezértanítósággal megbizta. László Dénes mint szakképzett s a szó szoros értelmében mint jó iskola tanító, a mellett mint mivel, előzékeny komoly férfiú széles körben ismert s a különben is közszeretben álló tanítót méltán érte e kitüntetés, az ő vezértanítósága által Szárhegy tanügyének terén ismét egy nevezetes lépést tett. Gratulálunk.

Nyugalomba vonuló népiskolai tanítók.

A jelen évben Ditró község népiskolájának két derék tanítója vált ki a nevelés munkásainak sorából: Gaál Miklós és Köllő János 20 éves működésük ideje alatt jelentékeny befolyást gyakoroltak nemcsak Ditró, de egész Gyergyó közműve-

lődésére: haladására, többszáz ifjut láttak el az életre szükséges ismeretekkel s míg ők hirdették mások boldogítására az ismereteket, a tudományt, az alatt lelkiismeretes munkájuk, nehéz küzdelmük közepett életszervük erejébe furodott a tanító élte után folyton lesekedő betegség családjuk nagyszámú levén, köteleesség; szőlítá, hogy a biztos veszély elől meneküljenek a közéletbe.

Az egész község fájdalommal látta a jó tanítók távozását a küzdőtéről, melyen a község nevelés ügyének hasznos szolgálatot tettek. Fájdalommal váltak meg tőlük a volt kollegák. Utóbbiak ez évi szept. hó 25-én bucsu bankettet rendeztek a távozó községi tiszteletére, melyhez a község intelligenciája teljes számban csatlakozott; úgy, hogy a keresztes féle vendéglő alig volt képes befogadni a tisztelgőket. Ez ünnepélyen az ünnepelték érdemeit Takó János iskolaszék: elnök méltatta; a község nevében Fülöp István jegyző, a polg. iskola tantestület nevében Vértes Lajos, a népiskolai tanítók nevében Józsa Sándor emlékezett meg a távozó érdemeiről. A szép és megható ünnepély s az elismerés őszinte és általános megnyilatkozása érzékenyen hatott a két ünnepelt szívére s Gaál Miklós majd Köllő János mély megindulással mondtak köszönetet a szíves ovációért, mely erős bizonyosság gyanánt szolgál arra nézve, hogy a haza s község s embertársai javára egy ötödszázad alatt tett fáradazásuk sikeres vala. Élvezzék a nyugalmat sok éven át a társadalom s szeretteik javára örömmel.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Törvényhatósági kettős közgyűlés.**

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága folyó hó 14-én és 15-én rendes és rendkívüli közgyűlést fog tartani. A 14-iki rendkívüli közgyűlésnek az állandó választmány javaslata folytán egyedüli tárgyat az Erzsébet királyné ő felségének gyászos elhalálózása feletti részvét kifejezése képezi, mely a következő program szerint fog megtartani: 1. Déllel 9 órakor főispán ur ő méltósága a gyűlést megnyitja s felhívja a törvényhatósági bizottságot a helybeli róm. kath. plebániális templomban tartandó gyászisteni tiszteleten való részvételre. 2. Ezen felhívásra a törvényhatósági bizottság testületileg vesz részt ő felsége lelki üdvéért tartandó requiemben. 3. Isteni tisztelet után a bizottsági tagok a gyűlés folytatása végett a vármegye házához visszatérve, tárgyalás alkalmából előterjesztett javaslatai u. m. ő felsége a királyhoz intézendő részvét felirat, és az Erzsébet királyné ő felsége emlékezőbrának költségeihez való hozzá járulás iránt tett indítványok. A következő napi rendes közgyűlés az időközben előfordult ügyek tárgyalásával, s nevezetesen a jövő évi vármegyei és községi költségvetések megállapításával, valamint több bizottságok megalakításával és a 6 évet töltött törvényhatósági bizottsági tagok kisorsolása után ezek helyébe új tagok megválasztása iránti intézkedések megtételével fog foglalkozni.

— **Eljegyzések.** Pototzky Pál helybeli kereskedő e hó 2-án eljegyezte Pototzky Péter kedves leányát özv. Jakab Antalné urasszonyt Csik-Szentimrén. — Csergőfi Jenő csik-szentimóni kereskedő folyó évi október hó 2-án jegyezte el Rajz Gizella kisasszonyt, Rajz Antal vasuti vendéglős kedves leányát. — Kézdipolyáni Pál Sándor közelebről Trencsénbe kinevezett polgári iskolai tanár folyó hó 2-án jegyezte el Pitter Anna kisasszonyt Csik-Somlyóról.

— **Házasság.** Csik-sztrártoni Bocskor Oszkár Háromszék megyei számvéő szeptember 25-én tartotta esküvőjét lisznyói Ince Ilona kisasszonnyal.

— **Esküvők.** Strasszer József gyergyó-szentmiklósi lakos f. hó 9-én délután 3 órakor tartja esküvőjét Gyergyó-Szentmiklóson az örmény szertartásu templomban özv. Kiss Gergelyné csinos leányával Mari kisasszonnyal. — Rucszdorfer Ferencz gyergyó-szentmiklósi lakos f. hó 4-én délután 2 órakor vette oltárhoz Gy.-Szentmiklóson a róm. kath. templomban Bálint Róza kisasszonyt.

— **Madéfalvi emlékügy.** Ismételten felkérem mindazon t. cz. urnöket és urakat kiknél a madéfalvi emlékre vonatkozó gyűjtőivek még kint vannak, hogy azokat lehető rövid idő alatt a „Csiki Lapok” kiadóhivatalához beküldeni sziveskedjenek, hogy a munkába levő emlék számadását kellőképp elintézni lehessen. Továbbá díjtalan pályázatot nyitok az emléktáblára vésendő emlékirat szerkesztésére s egyuttal felkérem mindazon tudományos és szakértő igen tisztelt urakat, kik az emlékirat készítésében közreműködni kívánnak, hogy a netán szerkesztett iratot 8 nap alatt alulirtohoz megküldeni sziveskedjenek. Az emlékiratnak versben vagy prózában való megírása az irat szerkesztő belátására bízatik. Az emlék iratnak elfogadásra való megbirálása egy arra meghívandó bizottságnak van fenntartva. Tájékoztatásul meg-

emlitem, hogy az emléktervet készítő kiszámítása szerint csak 500 kicsi és 100 darab nagy betű véssé lehet. **Benedek István**, végrehajtó bizottsági elnök.

— **Áthelyezés.** A gyergyó-szentmiklósi gör. kath. kerületi esperesség **Kodácsa Ártemin** eltávozására folytán úresedésben jövén, helyébe a balázsfalvi érsek **Campeanu Ilyés** gyergyó-szárhegyi gör. kath. lelkészét nevezte ki, illetve áthelyezte. Az új lelkész hivatalát a napokban már el is foglalta.

— **A „Csiki Lapok“ első sajtó pöre.** **Albert** Bénémin csik-szentkirályi körjegyző a „Csiki Lapok“ 1897. évi folyamának 15. számában ugyanazon év április 14-én „Pirostojás Albert Bénének“ című közleményt magára nézve sérelmesnek találván, az akkori szerkesztő **Molnár József** ügyvéd, a lap kiadója **Györgyjakab Márton** és a cikk szerzője **Vitos Mózes** urak ellen sajtópört indított 1898. február havában. A marosvásárhelyi kir. törvényszék az előleges vizsgálatot keresztül vivén, az esküdszéki tárgyalás megtartására határnapul 1898. évi október 29-ik napját tűzte ki, mely napon reggel 8 órakor fog a tárgyalás a marosvásárhelyi kir. törvényszék végtárgyalási termében megkezdetni. A határnapra a vádlottak szabályszerűen megidéztek.

— **A kiránduló diákok.** A székely-udvarhelyi róm. kath. főgimnázium mintegy 60 növendéke az igazgató és három tanár vezetése alatt f. hó 2-án a csikszere-dai vasútvonal megtekintése végett városunkba érkezett. Az utazó diákokat a város végén csiksomlyói kollégáik várták, kik az igazgató és a kirándulási egyesület elnökének vezetése alatt társaik fogadására Csik-Szere-dába jöttek. Az ernyős szekereken érkező udvarhelyi diákokat a város végén nagy éljen riadallal fogadták s aztán egy csiksomlyói nyolczadik osztályos tanuló csinos üdvözlő beszédet mondott, melyben a hegyen túlról jövő kollégákat a kirándulási egyesület nevében egy rövid, de tartalmas vilástrekkre invitálta meg. Az üdvözlő beszédre egy udvarhelyi nyolczadik osztályos növendék válaszolt s a szíves vendéglátást megköszönve, a két főiskola ifjúsága egymással összevegyülve, együttesen a „Csillag“ vendéglő termébe vonultak, ahol a terített asztalon étvágy gerjesztő illatú, párolgó tokány várta az éhes muzsa fiakat. Talán felesleges is említenem, hogy a diákoknak nem igen kellett jó appetitust kívánni, meg volt az a nélkül is. Az óriási hushalmok pillanat alatt bekebeleztek s a felrakott üvegek tartalma is hamarosan eltűnt. Villás reggeli után a vendégek és vendéglátók együttesen az állomáshoz vonultak s ott a már beérkezett vonatra felszállva a robogó vonaton Gyimesbe utaztak. A kirándulók hétfőn délelőtt 9 órakor érkeztek vissza, a csik-somlyói főgimnáziumot tekintették meg s aztán haza utaztak.

— **Fejedelmek árnevei.** Általános szokása a fejedelmi személyiségeknek, hogy utazás közben rendszeresen árneveket használnak. A mi meg boldogult jó királynénk rendszeren *Hohenems* grófné név alatt utazott. E név azonban koránt sem költött, hanem a Habsburgokat megillető címek egyike. A királyné néven kívül használta a már sokkal polgárisabb hangzású *Madame Ricolson* nevet is. Az angol királyné árneve *Bálmorál* grófné egy Skocziában fekvő várkastély után. *Amália* portugál királyné *Villacosa* grófné, *Izabella* spanyol királyné *Toledo* grófné, *Frigyes* császárné pedig *Lingen* grófné. A belga király utazásai közben *Ravenstein* gróf, a portugál király pedig a *Barcelles* gróf árnevet használja. A welszi herceget árneven *Chester* grófnak, *Ferdinánd* bolgár fejedelmet *Murány* grófjának hívják. A svéd trónörökös a *Kurlberg* gróf nevet szokta felvenni. Az egykoron olyan hatalmas III. Napoleon felesége *Eugénia* császárné férjének halála óta *Comtesse de Pierrefonds* név alatt utazik. Az oláh királyné árneve *Carmen Sylva*, ki mint költőnő ezen névnek igen szép hirt szerzett.

— **Ipartanács tagjainak megválasztása.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara közelebbi ülésében az 1898/99-ik évre Csikvármegye törvényhatósági ipartanácsába gyergyó-szentmiklósi **Deér Venczell** és csik-szerdai **Györgyjakab Márton** rendes, szerdai **Tamás József** és gyergyó-szentmiklósi **Urmánczy Vertánt** póttagokul megválasztotta.

— **A Szent Mihály napi vásár.** Az őszi országos vásár, mely a legnépesebbek közzé szokott tartozni múlt hó 26—29. napjain zajlott le Szeredában. Meglátszott rajta az aratásnak ha nem is valami jó, de közepes eredménye, mely a

földmives gazdákat a nagyon problematikus silány év után mégis legalább kenyérhez juttatta. A három napi baromvásár igen élénk volt s elég jó árakhoz juttatta az eladókat. Különösen a jó tehén és borjúkért két év óta nem létezett magas árakat fizettek. A kinőtt és szebbecske ökrök páronként 200—300 forint, tehének 120—160 forint, két éves ökröbörjük 100—120 frtért találják vevőkre, kik távolabbi vidékekről is tekintélyes számban voltak a vásáron. A belsövásár is nagyon népszerű és élénk volt. Mindennemű iparcikk bővön volt előállítva s a tél közeledése miatt különösen a kész lábbelik s más téli öltönytárgyak nagy mennyiségben keltek el s az iparosok mondhatni jó üzletet csináltak. Hagyma s gyümölcs óriási mennyiségben volt előállítva, a mi potom áron kelt. A terményüzlet gyenge volt, mert gabona féle nagyon kevés szállított piacra s az is magas áron tartott.

— **Alapszabály megerősítés.** A csikszere-dai „kereskedők köre“ alapszabályait a m. kir. belügyminiszter azon megjegyzéssel, hogy az alapszabályok netáni megváltoztatása, az egyeslet feloszlása s ez esetben vagyonának hová fordítása tárgyában hozandó közgyűlési határozatok oda jóváhagyás végett esetről-esetre felterjesztendők lesznek, megerősítési záradékkal ellátta.

— **Névváltoztatás.** Csik-szerdai **Gáspár** **Ferencz** m. á. vasuti máházó vezetőnek nevének „**Gáspár**“-ra változtatását a belügyminiszter engedélyezte.

— **Értesítés.** A m. kir. kolozsvári VI. honvédelmi kerületi parancsnokság folyó évi 6488. hó számú rendeletével közölt hirdetmény szerint a csikszere-dai honvéd zászlóalj 1899. évi kenyér és zab szükségletének biztosítási tárgyalása 1898. október hó 11-én Brassóban a 24-ik honvéd gyalogezrednél fog megtartatni, a szállítási feltételek a csikszere-dai honvédzászlóalj kezelő-tisztjénél hármikor betekintheők. Tévedések kikerülése végett közölni, hogy az „Ajánlat“ szövege a régebbitől sokban eltérő.

— **A baláni rézbánya sorsa.** Illetékes helyről vett hír szerint a csik-balánbányai rézbányát, mely szebeni magán egyének kezén volt, s melyen az üzem pár év óta szünetel előbbiek egy Angol társulatnak adták át s az közelebből üzembe fog vétetni.

— **Merénylet a csendőrök ellen.** A múlt hó 13-án éjjel 1—2 óra tájban Kászón-Altiz község között a csendőr járőrre rálöttek, a golyó az őrsvezető kalapját átlynkaszította és fejről leütötte, de szerencsére nagyobb baj nem lett. A csendőrség a tettesek nyomában van.

— **Tűz.** Gyergyó-Remetén a múlt hó 26-án Brassai Mihály és Albert János remetei gazdák belsősegei melléképületekkel és összes terményeikkel együtt elégett.

— **Vizbefulás.** Maros-Vécse f. hó 19-én Bege János gyergyóalfalusi, 21 éves fuvaros a malomárokknak alig 20 czm. mélységű vízbe belefullt. Az eset részletei a következők: Nevezett hangszertárt szállított ernyős szekeren a szászrégeni vasuti állomáshoz 30 társával, kik között ő volt az utolsó szekeren. A mint az ut a malomárka mellett községben kanyarodik, a lovak valószínűleg szomjasok lévén a víznek tartottak, — a fuvaros pedig aludt. A keskeny és lejtős úton a szekér amalomárokba borult és a teher agyonnyomta a szerencsétlent. Ebben az esetben az a különös, hogy ezelőtt 2 évvel hasonló körülmények között, ugyanazon a helyen és ugyanazon községből s éppen ezen szerencsétlenül járt ifjúnak tőszomszédja fullt a vízbe.

— **Katángy-Naptár.** Karácsonyra nagy irodalmi újdonság készül: a Katángy-Naptár melyet Nagyságos Katángy Menyhért országgyűlési képviselő ur, a Naplóbiráló bizottság tagja, írt és szerkesztett, választási költségeinek részben való behozásának tekintetéből. Az „Országos Hírlap“ megszerzte a jeles hazafitól kizárólag előfizetői részére s mindazoknak, akik most előfizetői lesznek, bérmentve ajándéku küldi karácsony hetében. Ki ne ismerné nagynevű írónk **Mikszáth Kálmán** pompásan megrajzolt alakját, Katángy Menyhért? Mikszáth pártatlan humorának, éles szatirjának és nagy megfigyelő tehetségének ez egyik legkiválóbb alkotása, mely az olvasóközönségnek máredig is ritka gyönyörűségére szolgált. Kétségtelen, hogy Mikszáth géniusza ez újabb alkotásában is tul fogja szárnyalni a várakozásokat s a Katángy-Naptárral oly művet ad a közönség kezébe, melyhez fogható nincsen a magyar irodalomban. Az „Országos Hírlap“ kiváló ízlésének és a művelt magyar olvasóközönség iránt való előzékeny figyelmének adja tanuságát az által, hogy a naptárt küldi szét előfizetőinek karácsonyi ajándéku és újabb bizonyítást ad arról, hogy a közönségnek azt a nagy pártfogását, melylyel e lapot eddig is elhaltorta, méltán megérdemli.

— **Nyilvános nyugtázás.** A helybeli postatávirda hivatalnál kitett gyűjtő iven elhunyt dicső királynénk szobrára adakoztak: **Székely István** 2 frt, **Szöllősy Ferencz** 1 frt, **Pap György**, **Petres Domokos**, **Heldsdörfer György**, **Szopos Beniam**, **Vermesi Gusztáv**, **Ilyés János**, **Darvas Péter** 50—50 kr, összesen 5 frt 50 kr. A gyűjtőív továbbra is nyitva áll.

— **Az építő iparosok téli tanfolyama** a budapesti m. kir. állami felső (építő) ipariiskolában (Budapest VII. ker. Damjanich utca 28. sz. a.) f. évi nov. hó 3-ikán nyílik meg. A tanfolyam célja és feladata a télen szünetelő kőmives ács és kőfaragó tanoncoknak és segédeknek szakmájukban olyan rendszeres kiképzése, hogy azok idővel mint pallérok, vagy mint önálló kőmives ács és kőfaragó mesterek működhesenek a gyakorlatban. A tanfolyam négy téli félévre terjed. Rendes tanulóul felvétetnek, a 15 életévet betöltött azon kőmives ács és kőfaragó tanoncok és segédek, akik folyékonyan olvasni, írni és számolni tudnak s legalább egy teljes építkezési időszak alatt mesterségükben gyakorlatilag foglalkoztak. Azok a kik több időt töltöttek a gyakorlatban, a felvételnél előnyben részesülnek. A beiratások az intézet helyiségében f. évi október hó 15-től október hó 29-éig a köznapokon este 6 órától 7-ig, a vasárnapokon és ünnepeken délelőtt 10 órától 12 óráig tartanak. A felvételnél a következő bizonyítványok szükségesek. 1. Keresztlevél vagy születési bizonyítvány. 2. Erkölcsei bizonyítvány. 3. Az elvégzett iskolai osztályokról szóló bizonyítványok. 4. Munkakönyv vagy iparhatóságilag hitelesített munka bizonyítvány. A beiratásdíj 2 frt, a tandíj 10 frt, szertári biztosíték 2 frt. A második, harmadik és negyedik évfolyamra jelentkező tanulók a szükséges bizonyítványok és díjak be- küldése mellett levélben is iratkozhatnak. Budapest 1898. szept. 28-án. **Igazgatóság.**

— **Ujságírók sorsjátéka.** Tudvalevő, hogy a Budapesti Ujságírók Egyesülete sajtó segítő alapjának gyarapítására nagyszabású tárgysorsjátékot rendez. A sorsjegyeket a napokban bocsátották forgalomba és máris óriási mennyiségben keltek el. A díszes kiállítású sorsjegyek lapunk kiadóhivatalában Csik-szeredában kaphatók és pedig darabonként egy koronáért. A sorsjátéknak hat húzása lesz és minden sorsjegy mindegyik húzásra érvényes. Az első húzás 1899. január 4-én, az utolsó 1899. február 21-én lesz. A főnyeremény 100,000 korona értékű, összesen 2475 nyereményt sorolnak ki 250,000 korona értékben. A főnyereményen kívül öt 20,000 koronás melléknyeremény van. A nyereménytárgyakat a sorsjáték kezelősege kívánatra 20% levonással készpénzben visszavásárolja. Mondanunk sem kell, hogy ilyen kedvező feltételek mellett Magyarországon még alig rendeztek sorsjátékot és kétségtelen, hogy a közönség a sorsjegyeket már jóval az első húzás előtt elkapkodja. Ép azért nagyon is ajánlatos, hogy mihamarább vásárolja meg mindenki a maga sorsjegyét. A húzások feltétlenül azokon a napokon fognak megtartatni, a melyek a húzásra meg lettek állapítva.

— **Teljes üzletfelosztás miatt rendkívüli alkalom nyílik ékszerek, arany- és ezüst-árak, órák bámulatos olcsó beszerzésére a 30 év óta Budapesten, Kossuth Lajos-utca 17. sz. alatt fennálló Benedek Gábor és Testvére ékszerész- és órács-üzégnél.** A legdivatosabb ékszerek, ezüstárak gyertyatartók, girandolok, tálak kávé- és teás készletek, mind 13 próbás ezüsből, minden elfogadható áron adatnak el. Ezüst evőeszközök grammja 5 és fél kr, teljes 12 személynek való evőkészletek börtokban 150 frt, és feljebb.

FŐMUNKATÁRS GYERGYÓBAN:

VÉRTES LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS:

GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

Meghívó.

Az alsziki bank részvénytársaság
1898. október 21-én d. u. 2 órakor
rendkívüli közgyűlést
tart üzleti helyiségében,
melyre a részvényeseket ezuttal meghívja az
igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Bizottságok megválasztása szavazatok számbavételére és jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Felügyelő bizottsági tag megválasztása.
3. Fiókpénztár felállítására feletti határozás.
4. Intézeti helyiség feletti intézkedés.

Alapszabály kivonat. Szavazati jogát a közgyűlésen csak azon részvényes gyakorolhatja, ki részvényeit szelvényeivel együtt a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal a pénztárba leteszi.

Hirdetmény.

Csik-Szentmárton és Csik-Csekefalva községek tulajdonát képező, aklosi és tölgyesi kocsmahelyiségek 1899. évi január hó 1-étől számítandó három egymásután következő évre Csik-Szentmártonon a két község tanácskozási termében folyó évi október hó 9-én délután 2 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fognak adni.

Árverezni szándékozó köteles a kikiáltási ár 10°/o-át báuatpénzül készpénzben vagy értékpapírban letenni. Az árverési feltételek a körjegyzői irodán a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csik-Szentmártonon, 1898. szeptember 30-án.

Csiszér Károly,
körjegyző.

Boga Bálint,
bíró.
Gábosi Mihály,
bíró.

1-1

„Jó karban levő 200 drb üres szeszes hordó 300 litertől 700 literig, literje 1¹/₂ kron; 200 drb 15 litertől 300 literig, szintén jutányos áron eladó KÁHAN és RUBEL regale bérlő czégnél Csik-Szépvizen.“

3-5

Kiadó lakás.

Néhai dr. Molnár Károly házában egy lakás kiadó, mely áll 3 szobából, konyhával, fürdőszobával és pinczével ellátva.

Bővebb értesítést ifj. Molnár József ügyvéd irodájában kapható.

2-2

Berecz-havas komjátí részen, az országuttól 3 kilométerre, 300 öl tűzifa (hossza 1 méter 20 centi) olcsón eladó.

Értekezhetni Gyimesbükkön Zakariás Zakinál.

1-3

Van szerencsém a helyi és vidéki nagyrédmű közönséget értesíteni, hogy Csik-Szeredában a templom utcában Dávid Elek-féle házban egy

asztalos műhelyt

nyitottam, a melyben mindenféle egyszerű és faragott házi butort, épület munkákat, valamint fényes és matt butorokat rajz és minta szerint szolid árak mellett elvállalok és a legnagyobb pontossággal elkészítek.

Hivatkozom sok éveken át a bel- és külföldi nagy városokban szerzett tapasztalataimra.

Kérem a nagyrédmű közönség becses pártfogását és maradtam teljes tisztelettel

Schuleri Frigyes,
asztalos.

1-3

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

**TOKAJI
COGNACOT**

Tokaj város czimerével
(kigyós kereszt a hármass hegyen)
mert különben

értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji cognac kapható

minden nagyobb ftlser és csemege kereskedésben és gyógyszerárban.

Főraktár:

Góczy Árpád,
gyógyszertárban.
Csik-Szeredán.

2-2

Férfi ingek, nyakkendők, kalapok, alsó jágering és nadrágok. Mélyen lezállított árak mellett.

Értesítés.

Budapesti és bécsi bévásárlásomból e napokban visszatérve bátor vagyok a nagyrédmű helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy raktáromra érkeztek igen szép és finom, a legújabb divat után választott **Női diszkalapok, gyermek bábé főkötők, női jagettek, gallérok és bundák** nagy választékban. Női angol és francia gyártnmányu gyapju és selymes ruhaszövetek. 100 czm. szélességű posztó női ruhákra 40 kr métere, 120 czm. széles 65 kr métere, továbbá igen jó mosó és szintartó barchetok 25 krtól fennebb, női ruha diszek. Csikmegye részére az elismert jó lilium és házi vászonból, egyedüli gyári raktárt nyertem és ezen vásznat kezesség mellett ajánlom, ugyszintén szalon és futó szőnyeget, csipke és szövet függönyökből berendezett nagyraktáromot is szolid és pontos kiszolgálás mellett ajánlani bátor vagyok. Mély tisztelettel

BARCSAI K.
női és férfi divat nagyraktára.
Csik-Szereda.

2-3

Első temetkezési vállalat, fa- és érczkoporsó raktára.

Kávéház áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy

KÁVÉHÁZAMAT

folyó évi október hó 12-től kezdve a jelenlegi helyiséggemmel átellenben ujan épített László Mária-féle emeletes házba áthelyezem.

Nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot, hogy ezen helyiséggem a kor igényeinek megfelelőleg **új butorokkal** és berendezéssel ellássam, melyben **tisztán kezelt borokat** és **kávéházi italokat** fogok különös gonddal és **jutányos árak** mellett kiszolgáltatni.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, kiváló tisztelettel maradok

1-1

FRIEDMAN JAKAB.

Fényképészeti jelentés.

Van szerencsém a t. nagyrédmű Csik-Szereda és vidéke tisztelt közönséget értesíteni, hogy jövő hó végéig itt fénykép felvételeket eszközölni fogok és úgy mind eddig ezután is mindig főtörékvésem leendő, hogy a n. é. t. közönségnek tiszta és jó munkával szolgáljak és továbbra is magam becses bizalmukra érdemesítem, egyuttal van szerencsém a t. c. közönség becses figyelmét a legújabban kiállított Nagy Gyula ur kereskedése és Szabó Lajos fodrász ur üzlete előtti kirakataimra felhívni.

Mint hogy többször előfordult, hogy tévedésből egy utcában egymáshoz közel lakó másik fényképészhez tévedtek, ennek kiküldése végett van szerencsém lakásomat **csütörtök-utca Lux bádigos házával szemben Jakab György házában** jelezni, becses pártfogásukba magamat ajánlva maradtam tisztelettel

2-*

MUNKÁCSI LAJOS,
fényképész.

MÁTRAI IGNÁCZ

órák, látszerész és ékszerész üzlete

Csik-Szereda, csütörtök-utczában.

Ajánlja a m. t. közönségnek dusan felszerelt raktárát

mindennemű ékszerekben, órákban

és a legkitünőbb

látszerekben, optikai tárgyokban

u. m. mindenféle erősségű és színű szemüvegek hölgyek és urak részére, színes és színtelen üvegü orresiptetők (czvikkerek), színházi látszóvegek és mindenféle távcsővegekben.

Javításokat, üvegbetéteket, egyáltalán minden e szakmában vágó muukákat gyorsan, pontosan és olcsón teljesít.

Nagy raktáram fali és ingaórákban remélnem engedik, hogy a m. t. közönség minden irányu izlésének megfelelhettek.

Különösen ajánlom, a fentnevezett 8 napig, 14 napig és 1 hónapig járó ingaóráimat gyári áron.

Nagy raktárt tartok továbbá mindenféle arany- és ezüstláncokban, ékszerekben a legújabb faconban, gyári árak mellett.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Tömeges megrendelésért esd kiváló tisztelettel

MÁTRAI IGNÁCZ,
órák, látszerész és ékszerész üzlete
Csik-Szeredában.

5-6